

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความสนใจและคำชมเชยจากครูที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว และผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า ความสนใจและคำชมเชยจากครูน่าจะลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้ ตามกระบวนการทดลองซึ่งแบ่งเป็น 4 ระยะเวลา

ระยะที่ 1 ครูสอนเด็กและควบคุมชั้นตามปกติ ยังไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม

ระยะที่ 2 ครูให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสมคือพฤติกรรมสนใจเรียน และไม่เอาใจใส่เมื่อมีพฤติกรรมก้าวร้าว

ระยะที่ 3 ครูกลับไปใช้วิธีการดังในระยะที่ 1 คือไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม

ระยะที่ 4 ครูใช้กระบวนการดังในระยะที่ 2 อีกครั้ง

จากผลการวิจัยพบว่าผู้รับการทดลองคนที่ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเฉลี่ยในระยะที่ 1, 2, 3 และ 4 เรียงตามลำดับคือ 6, 3, 8 และ 1 ครั้ง ดังแสดงในรูปที่ 1

สำหรับผู้รับการทดลองคนที่ 2 พบว่ามีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเฉลี่ยในระยะที่ 1, 2, 3 และ 4 เรียงตามลำดับคือ 7, 2, 5 และ .5 ครั้ง ดังพิจารณาได้จากรูปที่ 5

และเมื่อพิจารณารูปที่ 9 พบว่าผู้รับการทดลองคนที่ 3 มีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเฉลี่ยในระยะที่ 1, 2, 3 และ 4 เรียงตามลำดับคือ 4, 2, 6 และ 1 ครั้ง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองทั้งสามคนในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 จะเห็นได้ว่า ในระยะที่ 1 พฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองทั้งสามคนมีความถี่สูงกว่าในระยะที่ 2 การที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากว่าผู้รับการทดลองยังไม่เกิดการเรียนรู้ว่าแสดงพฤติกรรมอะไรแล้วจึงจะได้รับการเสริมแรงเป็นรางวัลตอบแทน แม้ว่าในระยะที่ 1 นี้ ผู้รับการทดลองจะได้รับความสนใจจากครูบ้างดังแสดงในรูปที่ 4 รูปที่ 8 และรูปที่ 12 แต่ความสนใจที่ครูให้ นั้นไม่ไ้หรืออาจเป็นระบบระเบียบและไม่ได้ให้โดยตรงกับ

พฤติกรรมที่เหมาะสมตามที่ต้องการ ผู้รับการทดลองจึงยังไม่เกิดการเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ดังนั้นพฤติกรรมก้าวร้าวจึงมีความถี่สูงในระยะที่ 1 และการที่พฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองทั้งสามคนมีความถี่ลดลงในระยะที่ 2 เนื่องจากว่าระยะที่ 2 นี้ ผู้รับการทดลองได้รับความสนใจและคำชมเชยจากครูเป็นการเสริมแรงทุกครั้งที่เขาทำพฤติกรรมที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันครูไม่เอาใจใส่เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้รับการทดลองจึงเริ่มเกิดการเรียนรู้ที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่ง Thorndike¹ (Thorndike) เชื่อว่าพื้นฐานของการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับรางวัลที่ให้ทันทีเมื่ออินทรีย์มีการตอบสนอง ในทำนองเดียวกัน Poteet² (Poteet) กล่าวว่า เมื่ออินทรีย์กระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับรางวัลทันทีจะมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก นอกจากนี้ Altman³ (Altman) ได้กล่าวถึงความสนใจจากครูเมื่อให้ตรงกับพฤติกรรมของเด็กแล้วจะทำให้พฤติกรรมนั้นมีความถี่เพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงปรากฏว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้รับการทดลองทั้งสามคนมีความถี่สูงขึ้นในระยะที่ 2 ดังพิจารณาจากรูปที่ 3, รูปที่ 7 และ รูปที่ 11

ในขณะที่เดียวกันที่ผู้รับการทดลองได้รับความสนใจและคำชมเชยเมื่อมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ครูไม่เอาใจใส่ไม่ให้ความสนใจเมื่อเขาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เมื่อเป็นเช่นนี้พฤติกรรมก้าวร้าวจึงมีความถี่ลดลงในระยะที่ 2 เนื่องจากว่าการตอบสนองก็ก็ตามเมื่อไม่ได้รับการเสริมแรงจะมีความถี่ลดลง⁴ แสดงว่าการให้การเสริมแรงทางสังคมคือความ

¹ Henry C. Ellis, Fundamentals of Human Learning and Cognition (Iowa:WM. C. Crown Company Publishers, 1972), p. 15.

² James A. Poteet, Op.cit., p.23.

³ K.I. Altman and T.E.Linton, "Operant Conditioning in Classroom Setting : A Review of the Research", The Journal of Educational Research, 64 (1971), p. 278.

⁴ Henry C. Ellis, Ibid., p.20.

สนใจและคำชมเชยจากครูเป็นตัวแปรอิสระที่ทำให้ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองเปลี่ยนแปลงไป

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะที่ 2 และระยะที่ 3 พบว่า ในระยะที่ 3 พฤติกรรมก้าวร้าวมีความถี่สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการทดลองในระยะที่ 3 ครูหยุดให้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสม พฤติกรรมที่เหมาะสมจึงมีความถี่ลดลง พฤติกรรมก้าวร้าวจึงปรากฏขึ้นอีก ดังนั้นการทดลองในระยะที่ 3 นี้เป็นระยะควบคุมที่จะแสดงให้เห็นว่าความสนใจและคำชมเชยจากครูเป็นตัวแปรในการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าว ดังที่ โอ แลร์⁵ (O'Leary) กล่าวไว้ว่าถ้าปราศจากระยะที่ 3 แล้ว จะไม่สามารถบอกได้เลยว่าตัวเสริมแรงที่ใช้นั้นเป็นตัวแปรในการลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของผู้รับการทดลอง ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ฮาร์ทและพวก⁶ (Hart et al.) และการวิจัยของสกอตและพวก⁷ (Scott et al.) ที่พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีความถี่สูงขึ้นอีกในระยะที่ 3 จึงเป็นการแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการใช้การเสริมแรงทางสังคมคือความสนใจและคำชมเชยจากครูมีอิทธิพลพอที่จะทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองลดลง

เมื่อทำการทดลองต่อไปในระยะที่ 4 ซึ่งเป็นระยะที่ครูให้การเสริมแรงทางสังคมกับพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เอาใจใส่กับพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีความถี่ลดลงอีก จึงเป็นข้อสนับสนุนใ้ว่าการเสริมแรงทางสังคมมีผลลดพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสนับสนุนสมมุติฐานที่ว่า "การเสริมแรงทางสังคมคือความสนใจและคำ

⁵K. Daniel O'Leary and Wesley C. Becker, "Behavior Modification of an Adjustment Class : A Token Reinforcement Program," Exceptional Children, 33 (1967), p. 158.

⁶Betty M. Hart, Nancy J. Reynold, D.M.Baer, R. Aleanor and Florence R. Harris, Loc.cit.

⁷Phyllis M. Scott, Roger V. Burton and Marian R. Yarrow, Loc.cit.

ชม ชมขนาจะลดพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กลงได้"

ในกรณีเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะที่ 1 กับระยะที่ 3 ซึ่งเป็นระยะที่ครูไม่ให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม พบว่าผู้รับการทดลองคนที่หนึ่งและคนที่สาม มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าในระยะที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากว่าในระยะแรก ๆ (ระยะที่ 1) ผู้รับการทดลองไม่คุ้นหน้ากับผู้วิจัยซึ่งนั่งสังเกตอยู่หลังห้อง เกรงว่าผู้วิจัยจะบันทึกขอบกพร่องเกี่ยวกับตัวเขา ซึ่งผู้วิจัยสังเกตได้จากการเหลียวมองผู้วิจัยบ่อยครั้ง จึงทำให้ไม่กล้าแสดงพฤติกรรมออกมาเต็มที่ ความถี่ในระยะที่ 1 จึงต่ำกว่าในระยะที่ 3 เมื่อระยะเวลาของการทดลองนานขึ้นผู้รับการทดลองไม่รู้สึกแปลกที่ผู้วิจัยนั่งอยู่หลังห้อง จึงกล้าแสดงพฤติกรรมออกมาเต็มที่ อีกประการหนึ่ง เพื่อนนักเรียนในชั้นอาจมีส่วนทำให้ผู้รับการทดลองแสดงพฤติกรรมมากขึ้น ประกอบกับในระยะที่ 3 เป็นระยะที่หยุดให้การเสริมแรงกับพฤติกรรมที่เหมาะสม จึงพบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวมีความถี่ในระยะที่ 3 สูงกว่าระยะที่ 1

สำหรับผู้รับการทดลองคนที่สองที่พบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวในระยะที่ 3 ต่ำกว่าในระยะที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้รับการทดลองเกิดการเรียนรู้ในระยะที่ 2 แล้วว่าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมแล้วจะได้รับความสนใจและคำชมเชย พอถึงในระยะที่ 3 ผู้รับการทดลองยังคงคาดหวังว่าจะได้รับการเสริมแรงเมื่อแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม จึงยังคงแสดงพฤติกรรมน้อยอยู่บ้าง พฤติกรรมก้าวร้าวในระยะที่ 3 จึงต่ำกว่าในระยะที่ 1 เล็กน้อย ผู้วิจัยคิดว่าถ้าเพิ่มช่วงเวลาในระยะที่ 3 ให้นานขึ้น พฤติกรรมก้าวร้าวอาจมีความถี่สูงกว่าในระยะที่ 1

ส่วนความสนใจและคำชมเชยที่ครูให้กับผู้รับการทดลองทั้ง 3 คน ซึ่งแสดงไว้ในกราฟรูปที่ 4 กราฟรูปที่ 8 และ กราฟรูปที่ 12 ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าครูให้การเสริมแรงทางสังคมซึ่งประกอบด้วยความสนใจและคำชมเชย กับพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอทุกครั้งที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมเกิดขึ้น จนกระทั่งผู้รับการทดลองเรียนรู้ว่าจะไรคือพฤติกรรมที่เหมาะสม ซึ่งตามมาด้วยการเสริมแรงแล้ว ผู้วิจัยเชื่อว่าจะมีผลทำให้ความถี่ของพฤติกรรมที่เหมาะสมสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรมเด็กในการวิจัยนี้ ได้แก่ การให้การเสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสมตามคำจำกัดความในการทดลองและให้อย่างมีระบบระเบียบตามหลักการปรับพฤติกรรม ดังนั้นเมื่อ

พิจารณากราฟรูปที่ 3 กราฟรูปที่ 7 และกราฟรูปที่ 11 ที่พบว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้รับการทดลองทั้งสามคนมีค่าเฉลี่ยความถี่สูงในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 และในขณะเดียวกันจำนวนความสนใจและคำชมเชยจากครูมีค่าเฉลี่ยความถี่สูงไปควยในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 นั้น เนื่องจากครูสามารถให้หลักการปรับพฤติกรรมคือให้คำชมเชยและความสนใจ กับ พฤติกรรมที่เหมาะสมตามค่าจำกัดความของการวิจัยในระยะที่ 2 และระยะที่ 4 ได้ อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ

อนึ่ง ผลการวิจัยที่พิจารณาได้จากกราฟพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของผู้รับการทดลองทั้งสามคนปรากฏขึ้นจนขาดลงเนื่องมาจากการเสริมแรงทางสังคม ดังนั้น การวิจัยนี้จึงไม่มีการหาค่าทางสถิติเพิ่มเติม⁸

⁸K. Danial O'Leary and Wesley C. Becker, Loc.cit.